

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
poluletna . . . K 2.—
četrtletna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 20.

V Ljubljani, dne 14. maja 1915.

Leto VIII.

Po občnem zboru J. S. Z.

Nekaj mi je na letošnjem občnem zboru J. S. Z. zelo, zelo ugajalo. Iz vseh poročil je namreč odseval duh, da J. S. Z. zelo, zelo varčuje. Celo strogo nadzorstvo, ki je poklicano zato, da magari išče v jajcu dlake, je pripoznalo, da je načelstvo varčevalo. Prav je, da se varčuje. Če kje, se mora varčevati in paziti na vsak najmanjši vinar ravno v strokovni organizaciji. Kaj pomaga še tako številno močna delavska, recimo politična organizacija, če sloni le na lepih besedah, kadar je pa potrebno, da pokaže svojo moč, pa nima nikjer beliča pokazati. Ne more se dvomiti: shodov in poučnih predavanj je J. S. Z. priredila po zadnjem občnem zboru za naše razmere zelo veliko; se tudi priznava, toda kako dobro dé, če čuješ od modrih prijateljev delavske organizacije: dobro ste gospodarili, denar imate. Za naše skromne razmere že nekaj pomenja premoženje okroglih 60.000 K, ki je delavski denar, ki ga je zbrala žuljava delavska roka, ampak v strogo strokovnem smislu premoženje J. S. Z. še nikakor ni visoko.

Mi si moramo predočiti, da misel delavskega združevanja sploh še ni stara v naših krogih. Predprednica strokovnega združevanja je bila politično izobraževalna strokovna organizacija slovenskega krščanskega socialnega delavstva, precejšnjega pomena je bila in je še naša delavska konsumna organizacija, tudi združnega stavbnega dela za delavstvo ne smemo vmanjlo vpoštevati. Sledila so nato krajna strokovna društva. Ne pomaga nič, krajna strok. društva so se v naših razmerah preživela. Ž njimi, kjer še obstajajo, se slabi skupna strokovna moč slovenskega krščanskega socialnega delavstva. Mesto našemu delavstvu je zdaj le v J. S. Z. To ve tudi naš list, ki je doma naslonjen v prvi vrsti na Avstrijsko krščansko tobačno delavsko zvezo in na J. S. Z. Krajna strokovna društva so se izvečine izpremenila v tisto, kar pravimo ferajnsmajarijo, to je pa bilo in ostane povsod slabo. Danes bi krajna strokovna društva ne bila več sposobna, da bi sama vzdržala naš list. Ne z glavo skozi zid, ampak modri premislek in korist skupnosti naše de-

lavske strokovne organizacije zahteva, da krajna strokovna društva z vsemi svojimi člani pristopijo Jugoslovanski Strokovni Zvezi kot pravi člani.

Vsaka strokovna organizacija potrebuje liki riba vodo svoje glasilo, ki ga mora dobivati vsak član. J. S. Z. je veliko žrtvovala, da bi njeni člani dobivali naš list. Ampak izkušnja drugod in lastna izkušnja me uči, da če nimajo prav vsi člani lista svoje strokovne organizacije, jim nekaj manjka. V današnjih razmerah bi pa moral pisec tega članka sam ugovarjati sklepu, če bi se n. pr. uvedel zdaj naš list kot obvezno glasilo vseh članov J. S. Z. Sedanji prispevki J. S. Z. bi ne zadoščali, J. S. Z. bi denarno pričela hirati in bi jo bilo zato kmalu konec. Vsekakor se pa mora to vprašanje, vprašanje lista J. S. Z. rešiti po vojski. Stal sem ob zibelki »Naše Moči«, tudi J. S. Z. nisem ptuj, milo in ljubo mi je eno kakor drugo, a rajši vidim, da ustanovi J. S. Z. lastno glasilo in da preneha naš list, kakor pa, da bi ne dobivali vsi člani J. S. Z. svojega glasila, ki naj magari izhaja vsak teden, vsakih 14 dni ali na 3 tedne in magari mesečno, kakor bi to dopustila sredstva J. S. Z. Cejo tako daleč grem, da bi se ne bal najodločnejše nastopiti za povišanje sedanjih prispevkov, ki se bodo morala v doglednem času itak povišati ne sicer za veliko, a za nekaj vinarjev gotovo, da zbere J. S. Z. tako premoženje, ki ga mora imeti, da v popolnem obsegu zadosti svoji nalogi. Sedanje zbrano premoženje zadošča komaj, da zagotovi članom bolniške podpore, pravno varstvo in v rednih časih brezposelne podpore. Ustanovitelj in sestavitelj prvotnega poslovnika J. S. Z. dr. Krek je drugače računal, kakor zdaj določajo predpisi poslovnika J. S. Z. glede na bolniško podporo. Na I. občnem zboru J. S. Z. se je pa **lahkomišljeno** skoraj popolnoma odpravila čakalna doba ob boleznih in mora zato J. S. Z. plačati vsak mali kašelj in vsak malopomenben nahod, vsled česar njeno premoženje ne narašča v taki meri, kakor bi moralo v moderni, krepki delavski strokovni organizaciji. Sedanje pomlajeno načelstvo J. S. Z. bo nač moralo tehtno presojati in, rešiti vprašanje, da se vzravna po modernih zavarovalno teh-

ničnih in strokovnih načelih premoženje J. S. Z. Ne rečem, kar čez noč naj se to zgodi, a čim preje se to izvede, timbolje, ker to zahtevajo koristi skupne moči slovenske kršč. soc. delavske organizacije. Ne izdam nobene skrivnosti, če povem, da dr. Kreku takrat, ko se je prekunšno izpreminjal poslovnik, nameravana izprememba ni bila vseč, a »nočem kratiti avtonomije odbora« je rekel in takratni predsednik nadzorstva niti na občni zbor ni prišel. Naj bi zavedni člani J. S. Z. sami zahtevali, naj se prično plačevati bolniške podpore šele po osmem dnevu bolezni in J. S. Z. bi trdno stala, čutil bi pa tega tudi noben član ne.

Ne čudim se, da je organizacija J. S. Z. zahtevala vse moči in da se je, kar zase zelo, zelo obžalujem, zanemariła politična organizacija slovenskega krščanskega socialnega delavstva. Po vojski se mora politična organizacija slovenskega krščanskega socialnega delavstva oživeti. **Mora.** Ne mislim, naj se snujejo nova delavska politična društva. Taka stvar nekaj časa vleče, potem pa zopet zaspi. Vem, da mora tudi politična delavska organizacija imeti denar, ker brez njega bore malo pomeni, še toliko ne, da bi mogla prirediti kak shodek, za katerega se morajo plačati vabila, letaki, poštnina in drugo. Ne odgovarja delavski samozavesti, če se mora beračiti okrog, da se pokrijejo stroški pa bodisi tudi le za kak političen shod, da ne govorim niti o potrebnih neizogibnih volitvah: v delavska obrtna sodišča, bolniške blagajne, v nezgodne zavarovalnice in tudi za kake druge volitve. Marsikaterih volitev se nismo udeležili samo zato ne, ker se nam je gabilo prosjati okrog za denar. Naj to povem, ker se je tu in tam že čulo, zakaj da se nekateri med nami čisto nič za udeležbo pri raznih volitvah ne navdušujemo. Zastopam najodločnejše načelo, da mora take stvari voditi delavska politična in ne strokovna organizacija. J. S. Z. n. pr. niti po svojih pravilih ni upravičena za to. Izvrševalni odbor slovenskega krščanskega socialnega delavstva bi moral zdaj med vojsko že premišljati in sklepati, kako naj se delo, ki ga bo po vojski na vseh koncih in krajih veliko, pripravi in kako naj se reši finančno vprašanje,

da ne ostane naša delavska politična organizacija le na popirju, brez denarne moči. Naša delavska konsumna društva bi morala v ta namen izvršilnemu odboru nekaj denarja nakloniti in sicer **redno**. Je že prav, da se varčuje, ampak skopariti glede na splošne koristi ne sme nobeno naše delavsko konsumno društvo. Kdor ne podpira skupnosti, pa bodisi kdorkoli, ni naš. O tem niti ne dvomim, da bi članice in člani J. S. Z. politični naši organizaciji radevolje plačevali strankarski davek, koliko: ali 10 vinarjev mesečno ali manj, mi je končno tudi vse eno. Samoobsebi umljivo bi pa moral vladati tudi v politični organizaciji duh varčevanja z delavskim denarjem. V podrobnosti se za zdaj niti ne izpuščam; ne navajam tudi zgledov drugih delavskih strank našega in nam nam nasprotnega duha.

Napisal sem tole hladno, trezno. Prav prosil bi, naj se te besede premišlujejo in naj se o njih razpravlja v našem listu. O takih stvareh kaže, da se razpravlja javno, ker nobena stvar ne mori demokratičnih organizacij tako kakor konventikelni in tajinstveno stikanje glav in spletke. Seveda vsaka osebnost mora v razpravi odpasti.

(—0—)

Jugoslovan. Strokovna Zveza.

ŽELEZNIČARJI IN DELAVSTVO DRUGIH STROK.

Na IV. rednem občnem zborovanju Jugoslovanske Strokovne Zveze so bili železničarji prvokrat zastopani kot del organizacije. To nam priča, da si je J. S. Z. vsled svoje zdrave podlage in njenega plodnega dela pridobila pripoznanje tudi že tam, koder se jo je ob njenem porodu smatralo za nesposobnega, za življenje preslabotnega otroka. V

enem oziru je sicer prav, ako človek ni prezaupljiv in se ne uda vsaki novotariji, ni pa dobro, če se vse novice brez izjeme neproučene zavržejo v kot. Že ob ustanovitvi J. S. Z. so bili i slovenski železničarji povabljeni k vstopu, toda takratni misijonarji niso imeli uspeha, vsaj dovoljnega ne, ker so imeli krščanski železničarji že poprej svojo, preko vseh v avstrijskem državnem zboru zastopanih kronovin razširjeno strokovno organizacijo »Prometno Zvezo«, katere tedajno načelstvo je bilo vsaj navedezno proti vsem članom brez razlike narodnosti enako pravično. Ker je takrat P. Z. uživala tudi še naklonjenost naših tunarodnih ljudskih zastopnikov, je bilo za njene agitatorje pač lahko delo, da so zabranili slovenskim železničarjem simpatije do J. S. Z. Treba je bilo samo le povdariti, da ima J. S. Z. le krajevni pomen, da je šele v razvoju in njenih sicer vabljivih obljub ne bo mogla spolnjevati, da ni neporekljivo strokovnega značaja, temveč da nosi na sebi nekaj političnega pleska in dostavljali so žalibog še, da železničar nima z drugim delavstvom nič skupnega, da je železničar človek in delavec nekake posebne vrste. Z ozirom na pri P. Z. že pridobljene pravice so člani skoroda pravilno sklepali, da ne bi bilo pametno tam izstopiti ter vnovič plačati pristopnino pri J. S. Z., poleg tega pa še nekaj mesecev čakati na pridobitev pravic, ki so jih že imeli. Bili so torej tudi materielni momenti, ki so uplivali na razum in to je bil morda glavni vzrok, da slovenski krščanski železničarji že pri narodu J. S. Z. temu nežnemu detetu niso hoteli biti naklonjeni. Treznejši izmed njih so si pa rekli: počakajmo, opazujmo, preskušajmo, mogoče da pride preobrat nepričakovano kar sam od sebe. Tako je res tudi prišlo, ker drugače priti ni moglo. — Od zadnjega občnega zborovanja »Prometne Zveze«, na katerem

se je predsedniškega stolca polastil mož, ki ima o združevanju nad vse čudne pojme, ki misli, da mora plesati vse po njegovi piščalki, ki zametava in sovraži vsakogar, kdor ni brezpogojno njegovih misli, se je marsikateremu slovenskemu železničarju, poprej zvestemu pripadniku P. Z. zasvetilo, da zanj pri nastalih razmerah v tej organizaciji ni več prostora. Med časom tega razvoja pa tudi načelstvo J. S. Z. ni pozabilo stroke železničarjev in vspeh je bil ta, da je isto prišlo do sklepa, da treba železničarjem odmeriti kotiček, ki bodi njih razmeram prilagoden. Obojestranske izkušnje so privedle do željenega zblizanja. Veliko slovenskih železničarjev je že obrnilo svoje simpatije k Jugoslovanski Strokovni Zvezi, ta pa jim je prišla nasproti s posebnim, stanovskim razmeram ustrezajočim poslovnikom. Obenem pa so storili tudi naši deželni in državni poslanci pomemben sklep, da bodo odslej naprej obračali svojo naklonjenost le članom Jugoslovanske Strokovne Zveze, to se pravi z drugimi besedami, da železničarji od »Prometne Zveze« naj trkajo v stiskah le pri onih dveh možicelnih, katerim na ljubo je ta organizacija postala politična dekla svobodomiselnega nemškega centra. Slovenskim železničarjem je torej pri J. S. Z. odmerjen kos vrta, ki ga naj bi leti z vso marljivostjo obdelovali in negovali. Vsakdor, ki postane sodelavec na tem vrtu, se sme nadejati obilega deleža pri žetvi. Imel bo svoje najožje somišljenike, tako stanovske kakor tudi narodne na desni, na levi, pred in za seboj.

Dovoljeno nam bodi, da spregovorimo še besedo o trditvi, da železničar nima z drugim delavstvom nič skupnega interesa, naj hodi sam svojo pot, češ tovariši druge stroke mu v boju za njegov gospodarski napredek itak ne more kaj pomagati. Nesmiselnost te

Prokletstvo bogastva.

V hrani je gledala Lovčnova na priprostost za se in za svoje dete. Boljše je dišalo skromno kosilo in preprosta večerja materi in hčeri, kakor marsikateremu požrešnežu najokusnejše jedi na bogato obloženi mizi. Vina mlada Anica sploh poznala ni, pač je pa dobivala vsak dan najlepše sadje, ki ji je dobro dišalo.

Lovčnova je mislila, da Anici razkrije njeno skrivnost po njenem prvem svetem obhajilu. Ravno takrat se je pa zgodila v prejšnjih poglavjih opisana nesreča pri stolnici. Lovčnova, ki je bila seveda tudi v cerkvi, v katero je rada hodila, je vse, ko je prišla domov, obširno izvedela in ni ji bilo zato mogoče, da govori o tem s svojo hčerko. Njej sami je bil zagrenjen dan. Ni hotela še hčerki kratiti veselja. Sklene, da pove Anici skrivnost o njenem očetu pozneje, ko postane večja.

Anica se je razvila v lepo dekle. Mati ni trpela, da obiskuje šumeče veselice, slabe gledališke predstave in da pohaja plesno šolo. S svojimi še šibkimi močmi je pomagala materi pri

gospodinjstvu in pri šivanju; v posteljo je morala ob desetih, ob šestih je morala vstajati. Poleg cerkve, te ni nikdar Lovčnova po prvih svojih britkih izkušnjah in po svojem grehu zamenjala, je smela hčerka iti h kakim dobri operni predstavi in h kakemu koncertu z njo. Ob godu in ob božiču ni dajala hčerki v dar kake prazne šare, marveč le koristne stvari, večkrat kako dobro knjigo, primerno mladi Anici. Lovčnova je zi lastne izkušnje znala, kako važno je, da vodi mlado, neizkušeno dekle kolikor mogoče dolgo dobrohotna, izkušena in pametna roka. Naj bi bila njena mati dlje časa živela, gotovo tudi pot njenega življenja bi se bila drugače zasukala. Umevala je krasne, svete besede Izveličarja: »Ne pelji nas v izkušnjavo!« Odvračati je zato znala od svojega otroka pred izkušnjavami in raznimi nevarnostmi. Kolikor je bilo v njenih močeh, se je prizadevala, da vodi svojo hčerko, a da ji ne vzame njene samostojnosti.

Več let živita mati in hči mirno in prijazno v največji ljubezni skupaj. Bili sta srečni sami, a razmere so se jima izpremenile.

Anica je bila stara že 27 let, ko se je moralo preslikati materino stanovanje. Dela je bilo veliko. Glavno delo je prevzela Ana, ker je mati šivanje rada sama nadzorovala. Ko so izpraznili največjo in najboljšo sobo in ko je Ana snemala preproge, je prišel mlad po hišnem gospodarju poslani slikarski mojster, da si ogleda strop in tla, da more poučiti svojega pomočnika, kako in kaj da naj dela drugi dan. Ana je opozorila slikarja na vse razpoke na tleh in na stropu in je povedala, kaj da želi glede na slikarije. Slikar, ki je že Ano po videzu dobro poznal, je obljubil, da bo pomočnik vse tako naredil, kakor želi.

Drugi dan pa ni prišel pomočnik, marveč mojster sam, ki še ni bil oženjen. Ložarju, tako se je pisal mladi mojster, je že dolgo časa Anica dopadla. Prejšnji dan je pa nanj napravila tako ugoden vtis, da sklene, še bolj se hočem seznaniti z njo. Ker se je Anica za slikanje živo zanimala, je seveda z njo veliko govoril. Slikal je tako, kakor je Anica želela. Kmalu sta postala dobra znanca. Med delom je imel priliko, da je videl, kako pridno da dela, kako

Slabo gospodarstvo

pri hiši ali v trgovini skušamo kmalu odstraniti, ker vemo, da dela škoda in stane denar. Še mnogo več škode pa dela slabo gospodarstvo pri zdravju in se bodo previdni ljudje zatorej proti morebitnim nenadnim obolenjem in nezgodam zavarovali.

V kolikor gre pri tem za nezgode, n. pr. opeklino, zmečkanine, ozeblino, izpuščaje, otekline, revmatične in nevralgične bolečine, zlo

trditve že sama na sebi dovolj obsoja njene razširjevalce in priča, da so ti ljudje ali zlobni hinavci ali so pa prepsali dobo socialnega preporoda, ter da razumejo o demokratizmu toliko, kolikor razume medved o čebeloreji. Poglejmo med železničarje in ako izločimo uradnike in malo število pisarstvenih poduradnikov, pa bomo videli, da so bili vsi pred vstopom k železnici navadni delavci raznovrstnih strok; človek se torej prav nič ni izpremenil, dobil je samo drugega gospodarja in radi tega naj bi zametaval in zankaval svoj poprejšnji stan in svoje nekdanje stanovske tovariše? Prepada med železničarji in ostalim delavstvom je v precejšnji meri tudi to, da je prvi nastopil svoje novo službo kot v organizacijskih zadevah popolnoma neizobražen človek ter je postal član tiste organizacije, koje agitator ga je prvi ogovoril. Vseeno ali je vstopil tu ali tam, povsod je bil le tujec, reklo se mu je samo, da mora biti organiziran, o zakaj in čemu vprašati mu pa še na misel ni prišlo. Če mu smer njegovega narodnostnega in verskega prepričanja ni bila že naravnost predpisana direktno, pa je dobil čutiti indirektnih migljajev, katerim se je slednjič slepo udal. Upajmo, da nam bodočnost v tem oziru prinese boljše dni, kajti dandanes že mladini ne manjka več pravih voditeljev, ki jo uče spoznavati

je ljubezniva in prijazna. Njene rodbinske razmere so mu bile že znane.

Govoril je s hišnim gospodarjem o njih. Izkratka, ponovila se je v mojstrovem srcu tista že tako stara, a vedno nova povest, nova, ker je vsakemu, ki se ga prime, nova: do ušes in čez se je zaljubil v Anico. Srce mu je bilo močnejše, če je čul njene stopinje, rdečica ga je oblila, kadar je govoril z njo. Ni jo samo pristrčno vzljubil, tudi spoštoval je lepo, ljubko, zdravo, pridno in pri vseh njenih vrlinah zelo skromno dekle. Ta bi bila kakor nalašč zame, si je mislil mojster Ložar; ljubim jo, za pravljivka ni, dobro gospodini, toliko že zaslužim, da bova izhajala z Anico, če bo marala zame.

Ložar ni bil posebno klepetav. O slikanju, no, to je že znal z Anico govoriti. Ni pa našel besedi, da bi ji opisal, kako da mu zanjo toplo bije njegovo srce. Usedel se je za mizo in ji priprosto pisal spoštljivo pismo, ki je bilo zelo pristrčno, v katerem je opisal, kako da jo je vzljubil in da jo poprosi za njeno roko. Odkrito in kratko ji je popisal tudi svoje razmere in ji je pisal, da, če ne odkloni snubitve, v soboto popoldne poseti njo in njeno mater.

lahko odpravimo, ako rabimo Fellerjev rastlinski esenčni fluid z znamko »Elza-fluid«, ker vemo iz izkušnje, da tolaži bolečine, blaži in hladi. Pri vseh nečistostih kože, tudi pri pegah, ogorenju, hrapavi koži, prahljaju in potu je dragoceno domače zdravilo, čisti in pri ranitvi deluje proti vnetju.

Gospod Rajko Sewald, tvornica lesnine, Buchwald, pošta Aussergefild, Češko, piše: »Zdi se mi potrebno, da Vam za Vaš izborni in učinkoviti »Elza-fluid« izrečem najboljšo zahvalo; 18 let sem imel protin in mi stotero sredstev, ki sem jih rabil, ni pomagalo. Po rabi Vašega »Elza-fluida« sem že tretji dan

pravo pot v življenje. Dokler sta si stala železničar in delavec druge stroke na združevalnem polju nasproti, ni čudno, da sta tudi pri vsakem najmanjšem gospodarskem vspehu drug drugega zavidala. Drugače bo živeti, ako prodre pamet enkrat tako daleč, da si podamo roke, se združimo v eno samo mogočno maso, ki bo v delavskih vprašanjih odločilna. Sloga jači, nesloga tlači, je star, a resničen pregovor, ki ga ne smemo pozabiti. — Z veseljem konstatiramo, da je najdebeljša plast ledu že prebita, zblížanje slovenskih krščanskih železničarjev z drugim delavstvom sorodnega mišljenja je pognalo že upov polne kali, sedaj pa je treba marljivega zalivanja, da vzrase iz še nežne sadike drevo, od katerega pričakujemo obilnega in zlahnega sadu. — Tako torej; vse to, kar smo do tukaj povedali, so naši nasveti najboljšega namena. Dostavek, ki sedaj še sledi, pa bodi naša najiskrenejša prošnja do vseh, ki ste z nami enega duha in ene misli, ki nosite z nami vred težko breme življenja in ki vas je že prešinilo spoznanje, da bodimo edini, če hočemo biti zmagoviti. In ta prošnja je naslovljena na neželezničarje ter se glasi: Tovariši, krščanski delavci! Vam je združevalno delo zelo veliko lažje kakor pa železničarjem. Če ste tovarniški delavci, delate vselej v večjem številu skupaj pod eno streho, ob enaki uri

Lovčnovi sta obe mojstra Ložarja dobro poznali. Bil jima je sicer všeč, a previdna mati se je le še poučila, zapupno seveda, o njegovih razmerah. Bila je zadovoljna s tem, kar je izvedela o njem. V nedeljo je Anica Ložarju povedala, da ga vzame. Mati se je zelo veselila sreče svoje hčere. Še tisto nedeljo zvečer sta se Anica in Ložar ob nekoliko boljši večerji zaročila. Pri delu sta se seznanila, med delom sta se zaljubila eden v drugega, obljubila sta si, da hočeta tudi v življenju pridno eden za drugega delati. Mati pa ju je s solznimi očmi blagoslavljal.

Čez nekaj mesecev je bila poroka. Zakon je bil, kar povejmo, zelo srečen. Oba sta ostala pridna, poštena in pobožna. Božji blagoslov ju je zato tudi spremljal.

Čez eno leto je bila Anica mati. Lovčnova pa stara mati. Fantek je krepko rastel; dobro in skrbno so ga vzgojevali kakor tudi vse poznejše njegove bratce in sistre, ki jih je bilo veliko.

Ložarjevi in Lovčnovi so bili srečni, dasi niso postali tako bogati, kakor Kamnar in njegova rodbina, katerih usoda nam je znana. (Konec.)

lahko zapustil posteljo in šel po opravkih. Vaše izborno sredstvo bom povsod razglasil.

Naši bralci bi morali Fellerjev fluid z znamko »Elza-fluid« imeti vedno v hiši, saj stane poizkusni tucat samo 6 K franko.

Za voljno odvajajoče, obenem prebavo urejajoče sredstvo, ki nikoli ne odreče, imamo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z znamko »Elza-kroglice« in priporočamo tudi od teh 6 škatljic za 4 K 40 vin, franko. — Oboje se dobiva pristno samo od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elza trg števil. 264 (Hrvatsko).

... filii

hodite na delo in ob enaki uri nastopite delopust. Med vami je stik lahak, vi si lahko razodenete vaše misli in težnje in če treba, se brez truda lahko sestanete na skupno posvetovanje. Vse drugače je to pa pri železničarjih, ki so priklenjeni na njih službena mesta, ta v tem, drugi zopet v drugem kotu dežele. Njih medsebojno občevalno sredstvo je le pošta in pa časopis. Neizrečeno težko je železničarjem pripraviti kak sestanek, ker tri četrtine jih je gotovo vselej v službi, bodi si petek ali svetek, podnevu ali zvečer. To zlo pa vi z malim trudom lahko zelo omilite, ako se zavzamete za vaše sorodne, spoprijatljive in znane železničarje, jih povabite v našo sredo in jim namen in pomen Jugoslovanske Strokovne Zveze stvarno in živo pojasnite. Železničarji, zlasti pa nenastavljeni delavci vam bodo hvaležni, vam bodo sledili v okrilje J. S. Z. in izginila bo tista senca, ki loči sedaj še enako trpeče, za enimi in istimi cilji strmeče zemljane v dva le navidezno in vendar tako pogubno si nasprotujoča tabora. Člani in članice J. S. Z., ki vam je razvoj organizacije resno pri srcu, razmotriti te naše misli in prišli bode do zaključka, da bo vaše delo z uspehom oblagodarjeno! Na delo tedaj!

Vojni dogodki

od 4. do 10. maja 1915.

Severno bojišče. Prve dni tekočega meseca so avstro-ogrsko in nemške čete pod poveljstvom nemškega generala Mackensena izvojevale veliko zmago: prodrle so celo rusko fronto ob Dunajcu in Biali; ujele nešteto ruskih vojakov in uplenile ogromno vojnega materiala. In kar najvažnejše: svoj uspeh so nemudoma izrabile in vrgle Ruse tudi iz nadaljnjih pripravljenih postojank ter se na svojem zmagovitem pohodu še do danes niso ustavile. Osvojile so Tarnow, Jaslo, Duklo in Krosno ter prodirajo dalje proti Sanu. Vsled zmage ob Dunajcu in Biali in nadaljnega prodiranja je postala nevzdržljiva tudi ruska črta Zboro - Sztropko-Lupkow na ogrski strani Karpatov in Rusi so se začeli v begu umikati na gališko stran, kjer so pa medtem večino glavnih cest že zasedle zavezniške čete. Od zadaj pa pritiska za Rusi general Borojevič, tako da tu za Ruse ni več nobene rešitve. Že doslej znaša število ujetih Rusov nad 100.000, a obkrojeni so še veliki drugi oddelki. Vojni plen je ogromen. — Tudi vzhodno od užoškega prelaza in na južnovzhodni gališki fronti se razvijajo ljuti boji, ki za nas ugodno potekajo. Pri Zaleščikih

so naše čete osvojile močno utrjeno rusko postojanko in zasledovale Ruse čez Dnjester.

Nemško-ruska fronta. Ob Pilici, Skiernivichah, Przasnyszu, Lomži in na črti Avgustovo - Suvalki - Kalvarija so bili odbiti vsi ruski napadi. Pri Rosienie severnovzhodno od Kovna so Nemci ustavili in razbili ruske kolone, ki so prihajale od Kovna. Nemci so zasedli utrjeno rusko obmorsko mesto Livavo.

Južno bojišče. Naši težki možnarji so razbili več francoskih ladijskih topov, ki so bili nameščeni pri Belgradu.

Zapadno bojišče. Nemške obrežne baterije pri Zeebrugge so potopile angleškega torpedolovca »Maori«. — V Flandriji Nemci trajno napredujejo ter so vzeli v yperskem ozemlju zopet več krajev. — Med Mozo in Mosello so Nemci na več točkah napredovali. — V Vogezih in Alzaciji so se bili boji na Hartmannsweilerkopfu in pri Steina-brücku v dolini reke Fecht.

Vojna na morju. V Severnem morju so nemške torpedovke v boju potopile en angleški torpedorušilec. Angleži pa dve nemški torpedovki. — V istem morju je neki nemški vojni zrakoplov bombardiral več angleških podmorskih čolnov in enega potopil. — Ob južnoirski obali je nemški podmorski čoln potopil veliki angleški potniški parnik »Lusitania«, na katerem se je vozilo krog 2000 oseb; rešili so nekaj čez 600 ljudi.

Boj za Carigrad. Na Galipolskem polotoku in na maloazijski dardanelski obali izkrcane francosko - angleške čete se glasom turških poročil zamen truddijo, da bi prodrle naprej. Tudi ponovne napade zavezniškega brodogva so Turki uspešno odbili in zopet poškodovali več sovražnih ladij. — Rusko črnomorsko brodogvo je ponovno obstreljevalo bosporske utrde.

Na **Kavkazu** manjši boji blizu Oltyja; ravnotako v Aserbejdžanu.

Izdajatelj **Fran Ullreich**, Dunaj. — Odgovorni urednik **Jože Gostinčar**. — Tisk Kat. Tiskarne.

Bolečine

povzročajo kurja očesa in njihovo odstranjenje je prava dobrota. Odstraniti pa se jih ne sme z nožem, kajti to bi zamoglo povzročiti zastrupljenje krvi, pač pa lahko in hitro s Fellerjevimi kurjeočesnim obližem. Stane samo K1 — in se priporoča kot najboljšo od tisoč poštnih selov, orožnikov in turistov. Glava nas ne boli, migrena nas ne muči, če vporabljam Fellerjev bolečine olajšajoči hladeči migrenski kamen, ki neizrečno dobro dé. Stane samo 80 vinarjev. Pristen samo pri E. V. Feller, lekarnar v Stubici, Elsa trg št. 264 (Hrvatsko).

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, kreplivo in slast do jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti potanju nog, skatlica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, steklenica 70 v.
»Sladin« za otroke, skatla 60 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec kreplivo sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrstni pripomoček proti kašlju, steklenica 1 krono.
Železno vino, steklenica 2 kroni 60 v in 4 krone 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven
spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.
Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavio,
nogavio, otroške obleke in perila, pasov,
predpasnikov, žepnih roboev, ovrat-
nikov, zavratna, volne, bombaža, su-
kanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in
vsakovrstnih drugih risb.

Spreežno blago

Zimne cene

Pozor, slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani
in priporočljivi domači manufakturni
trgovini

Janko Češnik
(Pri Češniku) LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica
v kateri dobite vedno v veliki izbiri
najnovejše blago za ženska in moška
oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Cene najnižje.

Cene najnižje.

A. & E. SKABERNE, Mestni trg št. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno
sukno za moške obleke, volneno blago, kakor
ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. —
Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati
izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kako-
vostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje.
Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za
postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti
v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni
prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse
vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor:
srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi
pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira
v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh
velikostih za otroke. — Predpasniki najnovej-
ših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in
klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do naj-
finejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti
žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

Velike skladnice v prvem nadstropju.

Velike skladnice v prvem nadstropju.

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

pridliče, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v
tekočem računu, za katere jamčijo
ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vlož-
nik od vsakih vloženih 100 kron čistih
obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je
bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov
kron. Za nalaganje po pošti so poštnohra-
nilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.